

RIKTLINJE FÖR ATT MOTVERKA OCH HANTERA HOT, VÅLD, SKADEGÖRELSE OCH TRAKASSERIER MOT FÖRTROENDEVALDA I PARTILLE KOMMUN

Dokumenttyp: Riktlinje

Antagen av: Välj ett objekt. Klicka eller tryck här för att ange datum., [§ X]

Senast reviderad: Klicka eller tryck här för att ange datum., [§ X]

Giltighetstid: Välj ett objekt.

Dokumentansvarig: [ange förvaltning/avdelning]

Innehåll

1. Inledning och syfte.....	3
2. Begrepp och definitioner	3
3. Omfattning och avgränsningar.....	3
4. Fördelning av ansvar	4
4.1. Förtroendevalda	4
4.1.1 Ordförande i fullmäktige och nämnder.....	4
4.2. De politiska partierna.....	5
4.3. Kommunstyrelseförvaltningen	5
4.3.1 Avdelning för centralt stöd och utveckling.....	5
4.3.2 Kommunikationsenhet.....	5
4.3.3 HR-avdelning.....	5
4.3.4 IT-avdelning.....	6

1. Inledning och syfte

Hot, våld, trakasserier och annan otillåten påverkan mot förtroendevalda är ett allvarligt hot mot vårt demokratiska system. Det kan innebära att människor avstår från att ta politiska uppdrag och att förtroendevalda väljer att lämna det uppdrag som de har i kommunen och regionen där de bor. Det kan också innebära att avståndet mellan de förtroendevalda och medborgarna blir längre. Ingen ska behöva utsättas för otillåten påverkan när man tar ett uppdrag i demokratins tjänst.

Syftet med denna riktlinje är att tydliggöra och fastställa en ansvarsfördelning mellan förvaltningarna och de förtroendevalda. Syftet är vidare att skapa ett gemensamt förhållningssätt kring frågorna för att på så sätt förebygga och hantera otillåten påverkan mot förtroendevalda i Partille.

2. Begrepp och definitioner

Ett samlingsnamn för hot, våld, trakasserier etc. som riktar sig mot förtroendevalda och tjänstemän är **otillåten påverkan**. En händelse betecknas som otillåten påverkan om den drabbade uppfattar att syftet är eller var att påverka myndighetsutövning eller fullgörandet av politiskt uppdrag. Otillåten påverkan behöver inte vara av sådan art att det utgör brott i juridisk mening. Det är i första hand den utsattes uppfattning som avgör vad som är ”otillåtet” och olämpligt.

Man brukar tala om att det finns fem påverkansformer.

Trakasserier: brottsliga gärningar såsom förtal, ofredande, ärekränkning och andra icke-straffrättsliga påtryckningar såsom exempelvis subtila hot (som inte är olaga hot)

Hot: Olaga hot, hot mot tjänsteman (inkluderar även förtroendevalda i nämnd) och andra liknande straffbara gärningar som utpressning

Våld: Misshandel, våld mot tjänsteman (inkluderande även förtroendevalda i nämnd) och andra liknande straffbara gärningar

Skadegörelse: Skadegörelse, åverkan, mordbrand och liknande

Korruption: Löfte eller erbjudande om muta eller annan otillbörlig belöning för tjänste- och/eller myndighetsutövning. Inkluderar även otillbörliga relationer.

3. Omfattning och avgränsningar

Denna riktlinje tillämpas vid olika former av otillåten påverkan såsom hot, våld, trakasserier och skadegörelse mot förtroendevalda med koppling till deras offentliga uppdrag i Partille kommun. Arbetet mot korruption hanteras inom ramen för styrdokument kring mottagande av gåvor och dylikt och omfattas inte av dessa riktlinjer.

Dessa riktlinjer tillämpas oavsett om syftet hos förövaren är att påverka politiska beslut eller endast är ett uttryck för ogillande mot någons politiska åsikt, uttalande i media eller liknande. Riktlinjen omfattar, i tillämplig mån, även otillåten påverkan riktad mot förtroendevalda i samband med politiska uppdrag som inte är direkt kopplade till Partille kommun.

Hot, våld och trakasserier mot anställda hanteras som arbetsskador utifrån kommunens gemensamma rutiner kring detta och det förebyggande arbetet mot hot och våld mot anställda hanteras utifrån förvaltningarnas egna rutiner och är således undantagna från dessa riktlinjer.

4. Fördelning av ansvar

Förtroendevalda är inte formellt anställda i Partille kommun och omfattas inte av arbetsmiljölagstiftningen såsom anställda gör. De förtroendevalda ansvarar därför primärt själva för att inom respektive nämnd, parti och som enskild motverka otillåten påverkan samt hantera de situationer som uppstår.

Kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för att ge stöd till de förtroendevalda i detta arbete. För att tydliggöra ansvarsfördelningen och rollerna i detta arbete föreslås nedan ansvarsfördelning.

4.1. Förtroendevalda

De förtroendevalda ansvarar för att hålla sig informerade och delta vid ev. utbildningar om otillåten påverkan. Vid påverkanssituationer ansvarar de förtroendevalda själva för att:

- Dokumentera det inträffade.
- Informera partiet om att de bedömer att de utsatts för otillåten påverkan.
- Genomföra eventuell polisanmälan. Anmälan bör i första hand göras av den som utsatts av brottet, i andra hand av lämplig företrädare för partiet.
- Vid allvarigare incidenter informera kris- och säkerhetsfunktionen för bedömning av behov av ytterligare säkerhetsåtgärder.

4.1.1 Ordförande i fullmäktige och nämnder

Ordföranden intar enligt kommunallagen och nämndernas reglementen en viss särställning avseende bl.a. ledning och samordning av nämndens samlade verksamhet samt för ordningen vid politiska sammanträden. Som ett led i detta ansvar ansvarar ordföranden även för:

- Att dessa riktlinjer blir kända för nämndens ledamöter och ersättare.
- Vid behov genomföra riskbedömningar och säkerställa att sammanträden genomförs på ett tryggt och säkert sätt.

4.2. De politiska partierna

För att stötta sina förtroendevalda rekommenderas partierna att ta fram en struktur för att:

- Säkerställa att dessa riktlinjer blir kända för de förtroendevalda.
- Stödja sina medlemmar i händelse av otillåten påverkan samt för att vid behov ta ett övergripande ansvar för kontakter med polis och kommunstyrelseförvaltningen.
- Följa eventuella risker som kan förekomma för de förtroendevalda inom partiet samt vid aktuella, kontroversiella frågor som väcker starka känslor bland medborgarna.
- Säkerställa nödvändig kontakt med partiet centralt i frågor rörande otillåten påverkan.
- Vid behov stödja utsatta förtroendevalda vid polisanmälan. Anmälan bör i första hand göras av den som utsatts av brottet, i andra hand av lämplig företrädare för partiet.
- För det fall en händelse blir medial, utse lämplig kontaktperson gentemot media med anledning av det inträffade.
- Tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen ansvara för rådgivning och stöd till utsatta.

4.3. Kommunstyrelseförvaltningen

Kommunstyrelseförvaltningen, ansvarar för att, vid behov och när det efterfrågas, ge stöd till de förtroendevalda enligt vad som nedan anges.

4.3.1 Avdelning för centralt stöd och utveckling

- Stäm av med aktuell partiorganisation kring händelsen
- Stötta förtroendevalda vid eventuella rättegångar.
- Stödja förtroendevalda med juridiska bedömningar om det inträffade utgör brott och i så fall vilket.
- Stötta nämnder och dess ordförande avseende juridiska frågor kring handläggning av ärenden där det förekommer eller kan befaras förekomma otillåten påverkan.
- Bistå vid riskbedömningar.
- Se till att kontaktvägar finns upprättade med polis och andra berörda myndigheter.
- Stötta utsatta förtroendevalda med larm och bevakning efter dialog med polis. Insatserna beslutas och finansieras av berörd nämnd alternativt kommunfullmäktige.

4.3.2 Kommunikationsenhet

Enheten ska vid behov och när det efterfrågas stödja de förtroendevalda vid kontakt med media.

4.3.3 HR-avdelning

Avdelningen har beslutat att det personalstöd som finns tillgängligt för samtliga medarbetare i kommunen även omfattar förtroendevalda.

4.3.4 IT-avdelning

Avdelningen ska vid behov och när det efterfrågas stödja de förtroendevalda med att säkra digital information som kan användas som bevismaterial.